

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:928

av **Teres Lindberg m.fl. (S)**

Ojämställd arbetsskadeförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn för att göra arbetsskadeförsäkringen jämställd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Yngre kvinnor sjukskrivs i allt högre grad samtidigt som yngre kvinnors arbetsmiljö har försämrats. Den försämrade arbetsmiljön har genererat ett ökat antal anmälda arbetsskador. Staplarna i statistiken pekar på att kvinnor är särskilt hårt drabbade. Samtidigt ökar överskotten i arbetsskadeförsäkringen. Vissa anser det vara ”en naturens ordning” att gruppen kvinnor i högre grad drabbas av sjukskrivningar och arbetsskador. Det finns tydliga tecken på ett strukturellt förtryck.

Staten måste både i teorin och praktiken vara garant för ett jämställt regelverk och en lik tillämpning gällande arbetsskadeförsäkringen. Vid försäkringsrättsenheten på LO-TCO rättskyddet ser man att ett problem är att Försäkringskassan ställer andra frågor till kvinnor än till män, och att det letas mer aktivt efter faktorer när det gäller kvinnor än män. Vid psykiska sjukdomar görs en väldigt stor utredning vad gäller hemförhållanden samt skilsmässor långt bakåt i tiden - rörande kvinnor. Vid stressrelaterade skador tittar man mycket på vilket ansvar kvinnor har för hem och familj. Män frågar man aldrig om detta.

Kvinnors arbetsskadeansökningar får oftare avslag än männens. Med den utredningsmodellen gällande ökningen av arbetsskador och arbetsrelaterade sjukdomar bland kvinnor, riskerar staten att skjuta över ansvaret från arbetsgivarna, marknaden och en försämrad arbetsmiljö, - till individ och könstillhörighet.

Arbetsmiljöverket har i projektet ”Kvinnors arbetsmiljö” kommit fram till att det är villkoren i de verksamheter som flest kvinnor arbetar inom förklarar de ökade arbetsrelaterade sjukskrivningstalen. Slutsatsen bekräftas av att män inom kvinnodominerade arbeten också har högre risk att bli sjuka av arbetet.

Rapporter från myndigheter som Försäkringskassan, Inspektionen för socialförsäkringen och Riksrevisionen samt försäkringsbranschens egen utredning ”Arbetskadekommissionen” visar att kvinnor och män behandlas olika inom arbetsskadeförsäkringen. Vi talar kort och gott om ett, könsbaserat strukturellt förtryck.

Kvinnor som grupp har således idag ett sämre försäkringsskydd om de skadas i arbetet än män som grupp. Brister i tillämpningen och regelverket ger att kvinnors skador klassas i mindre grad som arbetsskador än mäns skador. Olycksfallsbegreppet i försäkringen har formulerats utan genusglasögon. Idag är kravet att skadan ska ha skett som följd av en oförutsedd, plötslig och ofrivillig yttre händelse. Händelsen ska ha varit oplanerad – för att kunna klassas som arbetsskada.

Dagens olycksfallsbegrepp sorterar in lyft av barn, sjuka och åldringar inom vård och omsorg under kriteriet planerade händelser. Konsekvensen blir att lyften är svåra att få klassade som olycksfall; när olyckan är framme. Lyft som går fel kan ge arbetsskador vare sig individen är på en traditionellt kvinnodominerad eller mansdominerad arbetsplats. Men idag upprätthåller bedömningskriterierna och regelverket ett strukturellt förtryck. Regeringen bör snarast göra en översyn för att komma tillrätta med problemen.

Teres Lindberg (S)

Arhe Hamednaca (S)

Carin Jämtin (S)

Anders Österberg (S)

Börje Vestlund (S)

Emanuel Öz (S)

Lawen Redar (S)